

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

*Abajica Igor XXXXX, născut la
XXXXX, originar din XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 26.04.2018 – până la 28.05.2018

instanța de apel:

de la 21.06.2018 – până la 25.06.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 06.08.2018 – până la 24.10.2018

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul central din 28 mai 2018, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform procedurii prevăzute de art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, Abajica Igor a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă, în mărime de 500 unități convenționale, ceea ce constituie 25000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

S-a dispus trecerea în contul statului a sumei de 640 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

2. Potrivit sentinței, prima instanță a constatat că Abajica Igor, la data de 30.12.2016, aproximativ la ora 15:20, conducând automobilul de model

„Mercedes E320 CDI”, cu nr. de înmatriculare XXXXX, se deplasa pe str. C. Brâncuși, mun. Chișinău, fiind treaz și având permis de conducere pentru categoriile A, B, C, D, E, valabil pentru categoria mijlocului de transport pe care-l ghida.

În timpul deplasării, în preajma clădirii nr. 3 din str. C. Brâncuși, fără a manifesta atenție sporită la trafic, s-a angajat în efectuarea unei manevre de deplasare cu spatele, prin ce a încălcat prevederile pct. 41 alin. (2) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13.05.2009, care prevăd că *„conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic. În cazurile în care câmpul vizual în spate este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului”* și, neținând permanent seama de împrejurări, n-a apreciat corect situația reală pe drumul în care se afla vehiculul în momentul respectiv, prin ce a încălcat și cerințele pct. 45 al RCR, adică nu a condus vehiculul *în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului;* cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, potrivit cărora *participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluenta și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic și, manifestând neglijență criminală în circumstanțele sus-expuse, nu a reacționat adecvat, n-a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a adaptat o conduită corespunzătoare condițiilor de drum care i-ar garanta securitatea circulației și, drept rezultat, a comis tamponarea pietonului Suhanova Galina, care traversa carosabilul în spatele mijlocului de transport de model „Mercedes E320 CDI”, cu nr. de înmatriculare XXXXX.*

În rezultatul impactului, pietonului Suhanova Galina i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1166D din 02.06.2017, leziuni care se califică ca vătămare corporală medie.

3. Împotriva sentinței din 28 mai 2018, la 30 mai 2018, a declarat apel procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul principal, Rusu Olesea, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Abajica Igor să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și să-i fie stabilită pedeapsa complementară - privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, cu încasarea de la inculpatul Abajica Igor, în contul statului, a sumei de 640 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În argumentarea cererii depuse, apelantul a invocat următoarele motive:

- stabilirea pedepsei complementare inculpatului Abajica Igor va atinge scopurile pedepsei penale și îl va determina să își revadă conduita;

- necesitatea stabilirii pedepsei complementare rezidă în faptul că mijlocul de transport este un izvor de pericol sporit, în special în condițiile în care comiterea infracțiunilor în domeniul transporturilor este de o frecvență ridicată;

- este eronată soluția primei instanțe privind cheltuielile de judecată, or cheltuielile de judecată sunt provocate de săvârșirea unei infracțiuni, care impun desfășurarea atât a urmăririi penale, cât și a judecării cauzei, astfel fiind imputabile inculpatului, temeiul juridic fiind vinovăția acestuia, or fără comiterea infracțiunii astfel de cheltuieli nu ar fi avut loc.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2018, pronunțată integral la 16 iulie 2018, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul principal, Rusu Olesea, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate, referindu-se la criticile invocate de către apelant privind pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel le-a apreciat ca fiind neîntemeiate și a constatat că prima instanță, la individualizarea pedepsei, a ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei, precum și de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75 - 77 Cod penal și a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat – care nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv la locul de trai, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea – săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și căința sinceră, de lipsa circumstanțelor agravante, precum și de scopurile legal

instituite ale pedepsei penale. În ansamblu, instanța de apel a conchis că soluția privind pedeapsa principală, nefiind contestată de către apelant, este motivată și corespunde tuturor rigorilor legale.

Instanța de apel a respins solicitarea apelantului privind stabilirea pedepsei complementare inculpatului Abajica Igor, reieșind din considerentul că în calitate de pedeapsă principală i-a fost stabilită amenda, iar pedeapsa complementară, potrivit conținutului art. 264 alin. (1) Cod penal, poate fi aplicată doar în cazul stabilirii pedepsei principale sub formă de închisoare.

4.2. Referindu-se la criticile invocate de apelant privind soluționarea, de către prima instanță, a chestiunii privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel le-a respins și a menționat că prevederile de la art. 143 alin. (1) pct. 2), 144 alin. (1), 227 alin. (1), (3) Cod de procedură penală stabilesc cu claritate că obligația de suportare a cheltuielilor de judecată, cu ocazia efectuării expertizelor judiciare, este pusă în sarcina statului.

Instanța de apel a menționat că suportarea cheltuielilor de judecată, în speță, nu poate fi pusă în sarcina inculpatului Abajica Igor, or investigarea și cercetarea faptelor infracționale constituie obligația și atribuția de bază a organului de urmărire penală, care este asigurat de către stat din punct de vedere financiar. În acest sens, instanța de apel a reținut că punerea cheltuielilor de judecată în sarcina inculpatului ar constitui o încasare repetată a aceleiași sume de bani, cheltuită la urmărirea penală, or suma în cauză este garantată prin bugetul de stat, în contextul dispunerii expertizei judiciare de către organul de urmărire penală.

5. Decizia instanței de apel din 25 iunie 2018, pronunțată integral la 16 iulie 2018, a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, depus la 13 iulie 2018, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea soluționării chestiunii privind cheltuielile de judecată, cu dispunerea rejudecării cauzei în partea dată de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea cererii depuse, recurentul a invocat următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- instanța de apel nu a luat în considerație că statul, în cadrul urmăririi penale, a suportat cheltuieli în sumă de 640 lei pentru efectuarea

expertizelor judiciare, sumă ce urma a fi încasată de la inculpat conform prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală. Însă, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 pct. 5) Cod de procedură penală, instanța de apel nu a dispus încasarea sumei nominalizate;

- urmărirea penală și judecarea cauzei condiționează efectuarea de cheltuieli necesare desfășurării normale a procesului penal, cheltuieli care sunt provocate de săvârșirea unei infracțiuni, astfel fiind imputabile inculpatului;

- instanța de apel nu a ținut cont că prin abrogarea prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, s-a exclus obligația imperativă a statului de a suporta plata cheltuielilor de judecată, iar această modificare, în raport cu prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, impune suportarea cheltuielilor de judecată de către inculpat. În acest context, recurentul a menționat că instanța de apel nu a luat în considerație prevederile art. 4 alin. (1) Cod penal, care reglementează acțiunea legii procesual-penale în timp;

- neîncasarea cheltuielilor de judecată de la inculpat este contrară scopului procesului penal și principiului egalității persoanelor în fața legii.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către inculpatul Abajica Igor, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea recursului ordinar declarat. În motivarea solicitării sale, inculpatul a menționat că abrogarea alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală nu are incidență în cauză, după cum invocă procurorul, or la data efectuării expertizelor judiciare prevederea nominalizată era în vigoare.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, dispune inadmisibilitatea lui în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Examinând argumentele invocate de recurent în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, nesusceptibile de a impune necesitatea casării deciziei atacate, reieșind din următoarele considerente.

Colegiul penal apreciază critic argumentele invocate de către procuror și se raliază la soluția instanței de apel, prin care a fost respinsă solicitarea

procurorului privind încasarea de la Abajica Igor, în contul bugetului de stat, a sumei de 640 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea raportului de constatare și expertizei judiciare în cauză.

Colegiul penal constată că suma nominalizată a fost necesară pentru efectuarea raportului de constatare nr. 936D din 15 mai 2017 (f.d. 38-39), dispusă prin demersul organului de urmărire penală din 04 ianuarie 2017 (f.d. 32) și pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 1166D din 02 iunie 2017 (f.d. 43-44), dispusă prin ordonanța organului de urmărire penală din 25 mai 2017 (f.d. 40).

Expertiza judiciară nominalizată era obligatorie de a fi efectuată, prin prisma prevederilor art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. În acest sens, Colegiul penal constată că, deși a fost abrogat alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală, care stabilea obligativitatea achitării costurilor pentru expertizele judiciare obligatorii din mijloacele bugetului de stat, această normă era în vigoare la momentul dispunerii, prin ordonanțele și demersurile organului de urmărire penală, a efectuării raportului de constatare și expertizei judiciare în cauză, ceea ce denotă corectitudinea punerii cheltuielilor de judecată, în speță, în sarcina statului.

Mai mult, punerea cheltuielilor de judecată în sarcina statului, în speță, este justificată și prin prisma prevederilor art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, nr. 68 din 14.04.2016, potrivit căroră *în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sînt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat*. După cum s-a constatat anterior, la dispunerea efectuării raportului de constatare și expertizei judiciare în cauză, în calitate de ordonator figura organul de urmărire penală, ceea ce suplimentar denotă corectitudinea soluției adoptate de către instanța de apel.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel, în latura criticată de recurent, conține motivele legale pe care se întemeiază, astfel urmînd a fi dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat, or temeiurile pentru recurs invocate în cerere nu și-au găsit confirmare.

8. În conformitate cu art. 338, 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2018, în cauza penală în privința lui *Abajica Igor XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 noiembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma